

Η ακαδημαϊκή βιβλιοθήκη στο ψηφιακό περιβάλλον της Κοινωνίας των πληροφοριών

Φίλιππος Τσιμπόγλου

Διευθυντής Βιβλιοθήκης
Πανεπιστημίου Κύπρου

Διάλεξη

Τμήμα Πληροφορικής

Λευκωσία, 21/02/2005

Τι ήταν οι Βιβλιοθήκες

Κατά καιρούς διάφορα, αλλά πάντα:

Χώρος, συγκέντρωσης, οργάνωσης, διαχείρισης υλικού καταγεγραμμένης γνώσης και πληροφοριών

Απαιτήσεις σε λειτουργίες και γνώσεις

- *Προσδιορισμός χρηστών, αναγνώριση αναγκών χρηστών, καθιέρωση πολιτικής, γνώση του περιεχομένου, της αγοράς, των διαδικασιών, (παραγγελίες, παραλαβές, παρακολούθηση και διεκδίκηση τευχών, καταλογογράφηση, ταξιθέτηση, διαχείριση και εξυπηρέτηση χρηστών, δανεισμός, διαδανεισμός κλπ.)*

Τι είναι η βιβλιοθήκη

(Υβριδική, ηλεκτρονική, ψηφιακή, εικονική)

Χώρος συγκέντρωσης υλικού και εξασφάλισης προσβάσεων, οργάνωσης, διαχείρισης, κατάρτισης χρηστών

Απαιτήσεις σε λειτουργίες και γνώσεις

- Προσδιορισμός χρηστών, αναγνώριση αναγκών χρηστών, καθιέρωση πολιτικής, γνώση του περιεχομένου, της αγοράς, των διαδικασιών, (παραγγελίες, παραλαβές, παρακολούθηση και διεκδίκηση τευχών, καταλογογράφηση, ταξιθέτηση, διαχείριση και εξυπηρέτηση χρηστών, δανεισμός, διαδανεισμός), γνώση των ιδιοτήτων της ψηφιακής πληροφορίας, της τεχνολογίας και των δυνατών λύσεων, κλπ

Τι αλλάζει στις Βιβλιοθήκες

Η φύση των πραγμάτων

*μετά από 300 χρόνια αδιατάρακτης
συνέχειας η ... ασυνέχεια*

Το Τέλος του Βιβλίου ή Οι αλλαγές στον τρόπο καταγραφής της γνώσης;

Το μέλλον του Βιβλίου

1. Ποιο μέλλον 3, 10, 25, 100 ή 300 χρόνια;
2. Ποιο βιβλίο;

Ξεκινώντας από το μέλλον

Fahrenheit 451

Ray Bradbury

Francois Truffaut

Η διέξοδος: Άνθρωποι
ζωντανά -βιβλία

Το μέλλον του Βιβλίου;

Fahrenheit 451

Francois Truffaut

1966-7

Kristi Hiner, Ray Bradbury

<http://www.destgulch.com/movies/f451/>

[http://www.hollywood.com/movies/detail/
movie/237788](http://www.hollywood.com/movies/detail/movie/237788)

Τι θεωρούμε ότι είναι το Βιβλίο; Μερικές σκέψεις αντί ορισμού

Το Περιεχόμενο του; Άυλο:

- σκέψεις, στοχασμός, γνώσεις, φαντασία, πραγματικότητα, αλήθεια, ψέμα, ζωή, έρωτας, χαρά, πόνος...

Το Μέσο; Υλικό:

- τυπωμένο χαρτί, εξώφυλλο, μυρωδιά, αίσθηση, ξεφύλλισμα,

Ο Τρόπος του; διαδικασίες, μέσα, προϋποθέσεις

- ανάγνωσης, συναναστροφής, απομόνωσης, συγγραφής, παραγωγής, έκδοσης, διάθεσης, απόκτησης, «αντιγραφής-διασκευής», πέταγμα στο όνειρο, επιστροφή στην πραγματικότητα, επικοινωνία, μάθηση ...

Συνδυασμός όλων και άλλων

Τι θεωρούμε ότι κινδυνεύει από το Βιβλίο;

- Το Περιεχόμενο του;
- Το Μέσο;
- Ο Τρόπος;
- Συνδυασμός όλων και άλλων

Περιεχόμενο Βιβλίου ή έντυπου

- Βιβλίο κυριολεκτικά (Μονογραφία) ή γενικευμένα το έντυπο
- Περιοδικά (έντυπα - ηλεκτρονικά)
- Εφημερίδες
- Διδακτορικές διατριβές
- Επιτομές (abstracts)
- Χειρόγραφα (Πρωτότυπα ή Ψηφιοποιημένα)
- Στατιστικές σειρές και δεδομένα
- Τεχνικές εκθέσεις
- Διαφορετικό μέλλον για κάθε είδος έντυπου.
- Γραμμική και αγραμμική ανάγνωση

Τεχνολογικές αλλαγές στο μέσο καταγραφής της γνώσης. Ιστορικά προηγούμενα.

- Βιβλίο ή γραπτός λόγος γενικότερα;
 - Αν γραπτός λόγος: έντυπος ή χειρόγραφος;
- Η ιστορία δεν επαναλαμβάνεται (τουλάχιστον γραμμικά)
αλλά διδάσκει ...

Ας θυμηθούμε:

- Πότε γράψαμε τελευταία φορά (ή γράψαμε ποτέ;) «γράμμα» (επιστολή) σε φιλικό πρόσωπο,
- Τι έλειψε; Πένα, κονδυλοφόρος και μυρωδιά του μελανιού, ή τα στυλό,
- Η κατάργηση ήρθε από το τηλέφωνο, πριν την εμφάνιση των κινητών και του ηλεκταχυδρομείου

Τεχνολογικές αλλαγές στο μέσο. Ιστορικά προηγούμενα.

Χειρόγραφα και εμφάνιση τυπογραφίας

- Επανάσταση ή έστω αλλαγή στη διάδοση, μαζικότητα, απελευθέρωση ιδεών ίσως και ανθρώπων.
- Εμφάνιση περισσότερων (και ίσως ριζικά *διαφορετικών*) μέσων για τη διάδοση του περιεχομένου.
- Τα μέσα βοηθούν (ή εμποδίζουν) τη διάδοση του μηνύματος.
- Αλλαγή στο μέσο δεν αλλάζει το περιεχόμενο αλλά τον *τρόπο, τα συγκείμενα και τις προϋποθέσεις.*

Βιβλίο: μέσο – περιεχόμενο και αλλαγή του τρόπου

Τρόπος, συγκείμενα και προϋποθέσεις.

- **Προϋποθέσεις:** εξοπλισμός, λογισμικά, δίκτυα,
- **Συγκείμενα:** Γνώσεις και τεχνογνωσία, διάθεση και ανάγκη για ανθρώπινη επικοινωνία.
- **Συμπληρωματικότητα μέσων**

Βιβλίο - Τρόπος (ζωής) Κινδυνεύει;

- Φιλομάθεια, καλλιέργεια, πολιτισμός
- Κύκλος ανθρώπων
- Συνήθεια και Ανάγκη
- Χρησιμότητα, Ωφελιμότητα
- Χαλάρωση και Ένταση
- Τροφοδότηση νέων ιδεών και διασταύρωση ή διάψευση παλαιών
- Μάλλον δεν κινδυνεύει αλλά διαφοροποιείται, εμπλουτίζεται, διευρύνεται, ενισχύεται.

Βιβλίο:

τρόποι απόκτησης του μέσου ή πρόσληψης του περιεχομένου

- Βιβλίο αγορά, απόκτηση, χρήση ή πρόσβαση
- Από ράφια βιβλιοπωλείου, μέσω παραγγελίας ή μέσω διαδικτύου (παραγγελία ή ανάγνωση)
- Δανεισμός από ή σε φίλους (βιβλία υπάρχουν, φίλοι υπάρχουν;)

Βιβλίο:

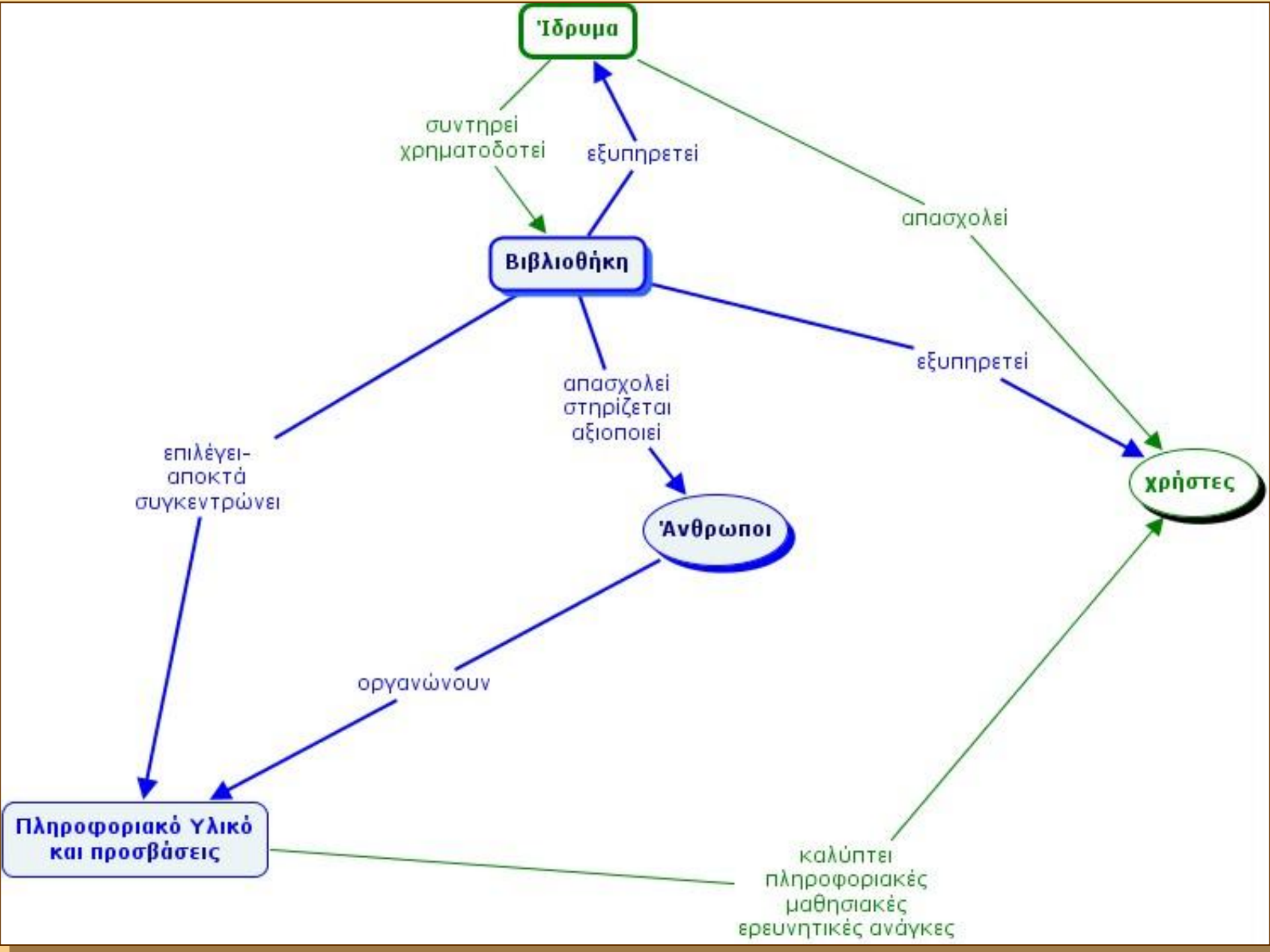
τρόποι απόκτησης του μέσου ή πρόσληψης του περιεχομένου

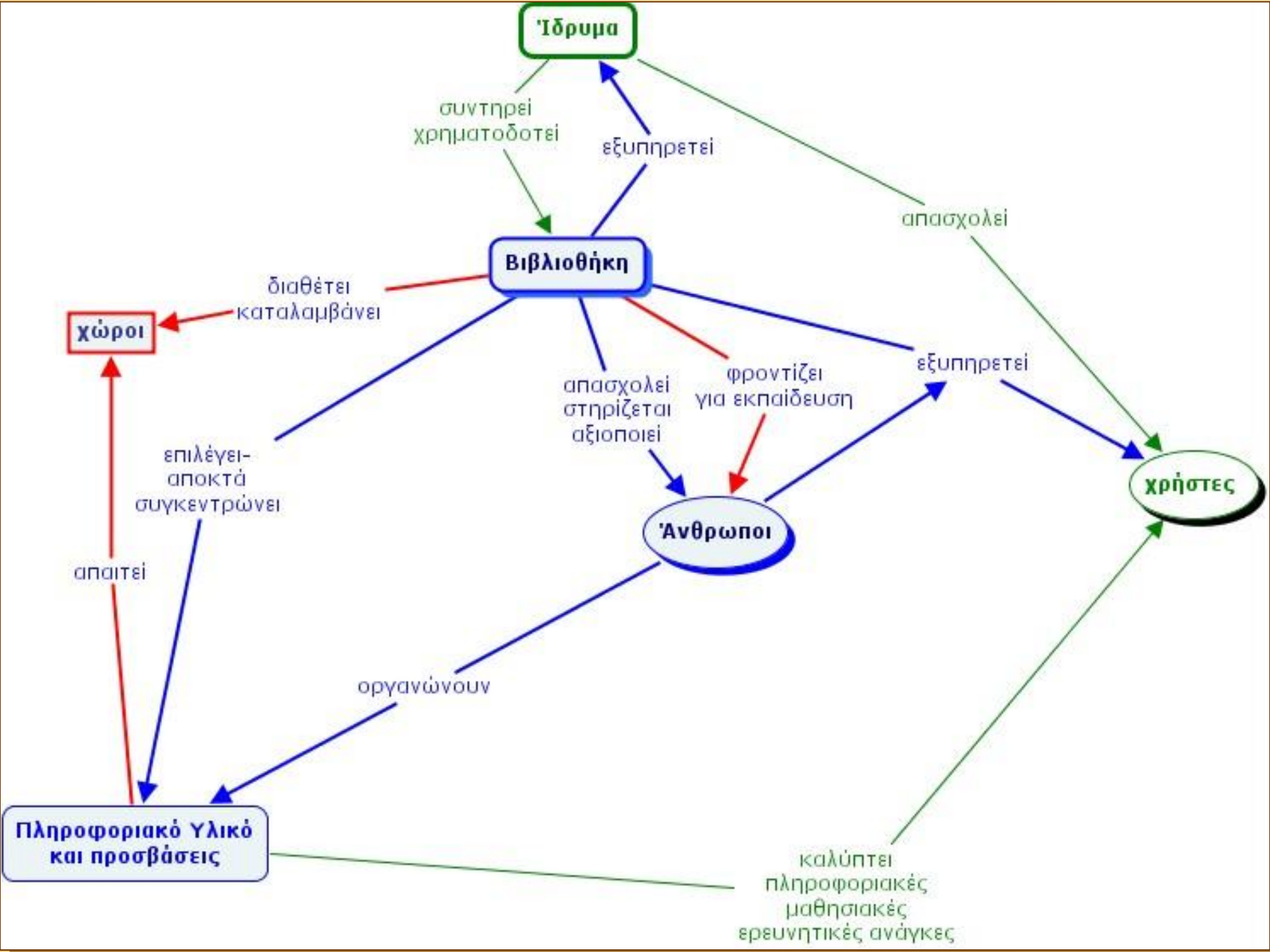
- Αποστήθιση (Farhenheit 451, Ομηρικά έπη, Ερωτόκριτος).
- Αντιγραφή χειρόγραφοι, ξηρογραφική, ψηφιακή (new).
- Κλοπή (not new at all)
- Δανεισμός από βιβλιοθήκη, προστασία Δικαιωμάτων Πνευματικής Ιδιοκτησίας (ή ιδιοχρησίας) (σχετικά new)

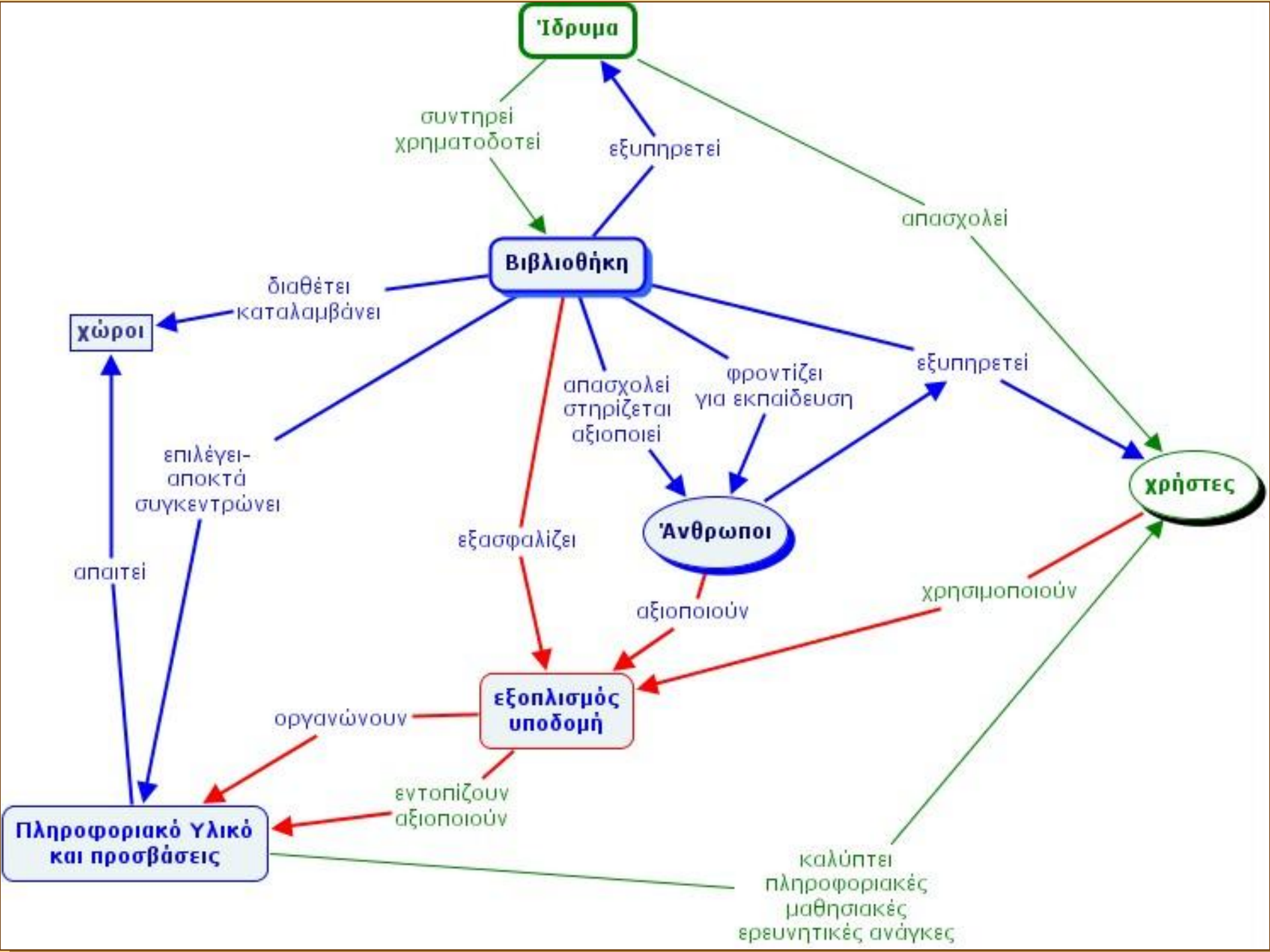
Η Ακαδημαϊκή Βιβλιοθήκη

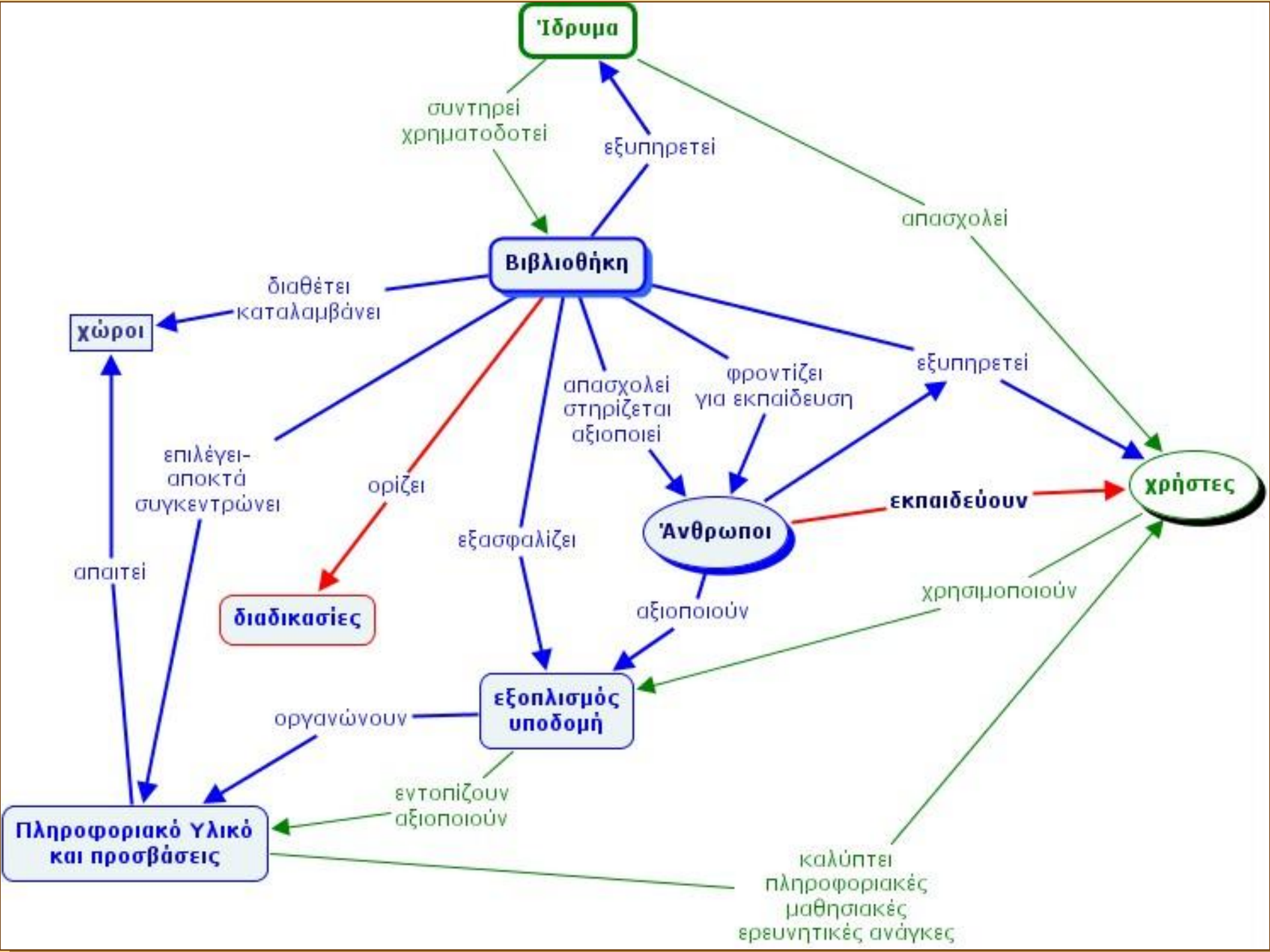
Τα υποσυστήματα

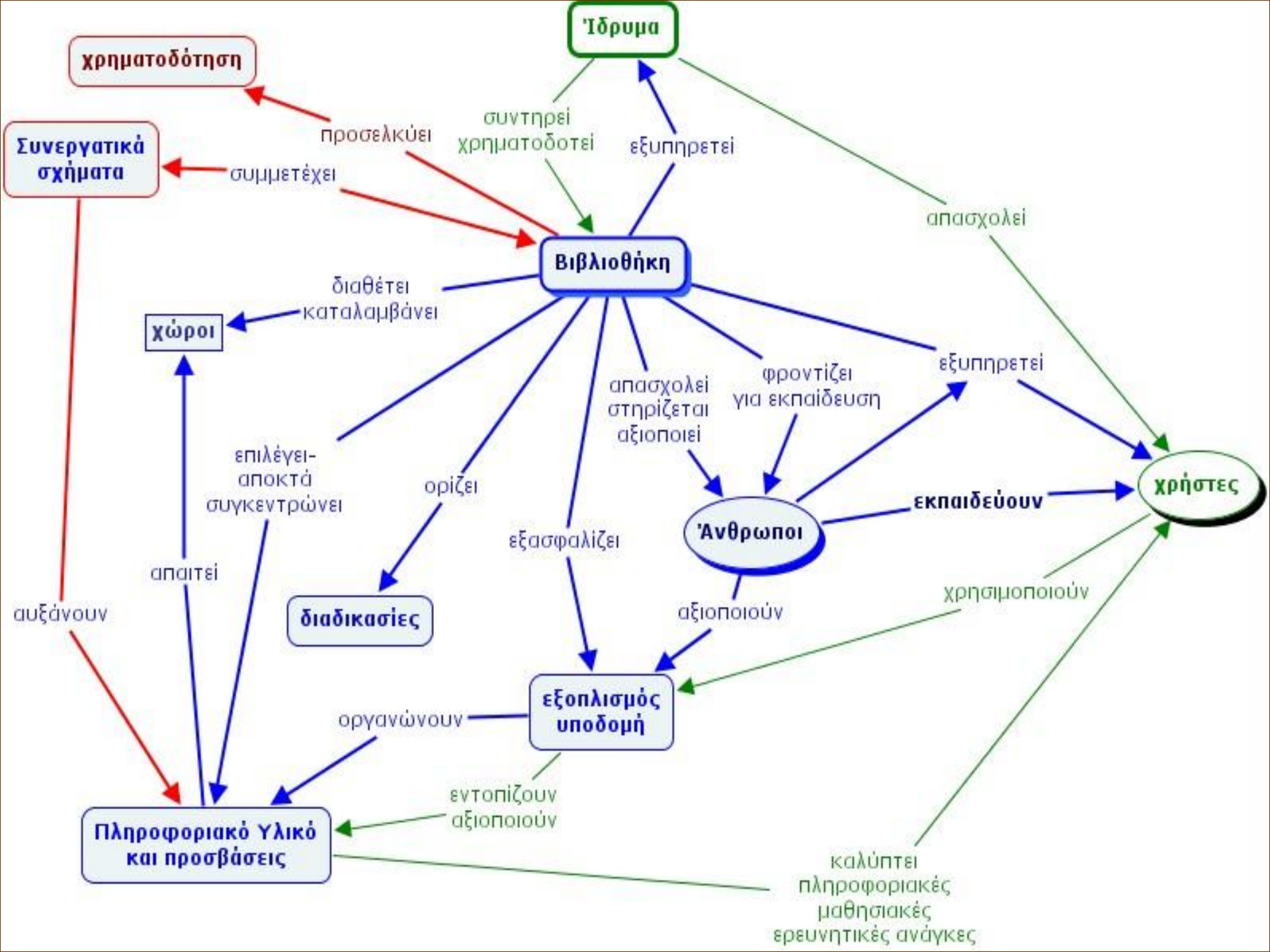
- **Η αποστολή**
 - Οι στόχοι - Οι λειτουργίες - Οι διαδικασίες
- **Οι πόροι**
 - Οι άνθρωποι
 - Οι πληροφορίες: υλικό και προσβάσεις
 - Οι χώροι
 - Η Τεχνολογία και οι υποδομές
 - Η χρηματοδότηση
 - Οι σχέσεις
- **Τα περιβάλλοντα**
 - Το ίδρυμα
 - Οι Χρήστες
 - Οι παραγωγοί-προμηθευτές πληροφοριακών πόρων
 - Οι άλλες βιβλιοθήκες
 - Οι Τεχνολογίες πληροφόρησης
- **Οι κοινοπραξίες – περιβάλλον ή σύστημα;**

THE SCHOOL LEADER IN ACTION
EDUCATIONAL PLANNING
AND STRATEGIC MANAGEMENT

INSIDE AMERICAN EDUCATION
DEYOUNG THE GARDEN

THE SCHOOL LEADER IN ACTION
EDUCATIONAL PLANNING
AND STRATEGIC MANAGEMENT

THE SCHOOL LEADER IN ACTION
EDUCATIONAL PLANNING
AND STRATEGIC MANAGEMENT

BLACKWELL'S

ΠΟΝΤΕΚΛΕΟ
ΚΡΗΤΗΣ

IONACON

PACKAR
BELL

KING SIZE
BLENDED IN U.S.A.

JHIS
TOBACCO CORP. LOUISVILLE, KY
ED IN U.S.A.

Ποιότητα Καταλόγου

- Απομάκρυνση >30.000 παραπλανητικών (προ-)εγγραφών
- Διόρθωση και συντήρηση αρχείων **καθιερωμένων όρων** του καταλόγου (Συγγραφείς, εκδότες, σειρές, θέματα)
- Παράδειγμα:

1. Κανafis Κ.	1. Cavafis C.
2. Κανafes Κ.	2. Cavafes C.
3. Κανaphis Κ.	3. Cavaphis C.
4. Κανaphes Κ.	4. Cavaphes C.
5. Κανafis C.	5. Cavafis K.
6. Κανafes C.	6. Cavafes K.
7. Κανaphis C.	7. Cavaphis K.
8. Κανaphes C.	8. Cavaphes K.

Καβάφης, Κωνσταντίνος Π., 1863-1933

Η (αναδρομική) καταλογογράφηση

- Εκτίμηση τόμων 230.000 (170.000 ακαταλογογράφητα)
- Εκτίμηση αξίας βιβλίων 4-5.000.000 ΛΚ
- Εκτίμηση κόστους καταλογογράφησης κατ: 320-450.000 ΛΚ
- Εκτιμήσεις χρόνου: 34 χρόνια έναντι 4 χρόνων
- Εξασφάλιση πόρων, υπηρεσίες καταλογογράφησης
- Οι εναλλακτικές λύσεις – εντός – γιατί, (Κύπρος).
- Σχεδιασμός, εκτίμηση αναγκών και προϋποθέσεων
 - χώροι εργασίας, βιβλιοστάσια, εξοπλισμός, υπολογιστές, δικτύωσεις LAN σύνδεση με Internet, barcode readers, άδειες χρήσης, ράφια, έντυπα και ηλεκτρονικά βοηθήματα, αναλώσιμα, εντοπισμός ανθρώπων, εκπαίδευση 1-2 μήνες, έλεγχος ποιότητας, παρακολούθηση προόδου, στατιστικά, αποτελέσματα
 - Τουρκολόγοι – βιβλιοθηκονόμοι (οθωμανική γραφή)

Οι συνθήκες στη Βιβλιοθήκη

Νέες λειτουργίες 2000-2003

Δημιουργία ψηφιακής βιβλιοθήκης και
συστηματική ενημέρωση ιστοσελίδων της
βιβλιοθήκης από το υπάρχον προσωπικό.

250+ ιστοσελίδες

Υλικό και προσβάσεις

- 8.250** ηλεκτρονικά περιοδικά σε πίνακες θεματικούς, αλφαβητικούς και ανά εκδότη (127 το 1999)
- **5.739** HEAL-Link (έναντι κατάργησης **492** (εντύπων), εσαεί πρόσβαση (perpetual access) [παράδειγμα λεξικών] με τα ίδια ποσά.
 - **240** UCY
 - **270** JSTOR Collection I, II (βάθος χρόνου 20-80 χρόνια)
 - **736** δωρεάν πρόσβαση
 - **100+** ελληνικά λογοτεχνικά φιλολογικά 19ου αιώνα (ΕΛΙΑ) εντός 2004 online πρόσβαση
 - **1.100** μέσω βάσεων δεδομένων GALE

Υλικό και προσβάσεις

Έντυπα περιοδικά

- **>3.500** τίτλοι,
 - **1.100** τρέχοντες τίτλοι
 - 950 ξενόγλωσσοι
 - 150 ελληνικοί
- Παρακολούθηση τευχών
- Ανταλλαγές διπλών τευχών με άλλες βιβλιοθήκες

Πορεία αναδρομικής καταλογογράφησης

- Δημιουργία ομάδας **20 καταλογογράφων**, εκπαιδευμένων από το υπάρχον προσωπικό
- Οργάνωση αναδρομικής καταλογογράφησης
- Έναρξη αναδρομικής καταλογογράφησης περ. **170.000** ακαταλογογράφητων βιβλίων
- **120.000** επιπλέον αντίτυπα στα βιβλιοστάσια Δεκ 2004
- **155.000** εγγραφές στον κατάλογο **197.000** καταλογογραφημένα αντίτυπα (Δεκ. 2004)
- Απομένουν 35-50.000 περ. αντίτυπα + τρέχουσες αγορές + δωρεές.

MEMORIAL OF GOOD HOPE
Wishes The University of American II
The University of American II

THE UNITED STATES
A History of the American Experiment

THE AMERICAN
THE HISTORY OF THE AMERICAN
THE AMERICAN

AMERICA
The American

THE HISTORY OF THE AMERICAN
THE AMERICAN

THE AMERICAN
THE AMERICAN

THE AMERICAN
THE AMERICAN

THE AMERICAN
THE AMERICAN
THE AMERICAN

THE AMERICAN
THE AMERICAN

THE AMERICAN
THE AMERICAN

THE AMERICAN
THE AMERICAN

THE AMERICAN
THE AMERICAN

THE AMERICAN
THE AMERICAN

THE AMERICAN
THE AMERICAN

THE AMERICAN
THE AMERICAN

THE AMERICAN
THE AMERICAN

THE AMERICAN
THE AMERICAN

THE AMERICAN
THE AMERICAN

THE AMERICAN
THE AMERICAN
THE AMERICAN

THE AMERICAN
THE AMERICAN
THE AMERICAN

THE AMERICAN
THE AMERICAN

DD

DC

Die Römer
un
R
DAS MITHREUM

La France
des années 20

BLACK ATHENA

Ο ΕΛΛΗΝΑΣ ΑΝΘΡΩΠΟΣ
Ο ΕΛΛΗΝΑΣ ΑΝΘΡΩΠΟΣ
Ο ΕΛΛΗΝΑΣ ΑΝΘΡΩΠΟΣ

DE

MEDITERRANÉE

ΤΟ Μυστήριο των
Ελληνικών Πυραμίδων

Αναδρομική καταλογογράφηση

http://library.ucy.ac.cy/statistics/statcat1_gr.htm

1	A	ΔΑΠΑΝΕΣ				ΑΝΤΙΤΥΠΑ				ΝΕΕΣ ΕΓΓΡΑΦΕΣ			
		Μίσθωση υπρ.	Έκτακτοι	Σύνολο μήνα	Αθροιστ. σύνολο	Αριθμός / μήνα	ΜΜΚ / αντίτ.	Αθροιστ. αριθμός	ΚΜΚ / αντίτ.	Αριθμός / μήνα	ΜΜΚ / ΝΕ	Αθροιστ. αριθμός	ΚΜΚ / ΝΕ
2													
32	Ιου-03	6.700	557	7.257	211.267	2.133	3,40	73.708	2,87	1.684	4,31	67.060	3,15
33	Ιουλ-03	7.150	1.167	8.317	219.585	2.367	3,51	76.075	2,89	1.885	4,41	68.945	3,18
34	Αυγ-03	7.150	1.167	8.317	227.902	2.289	3,63	78.364	2,91	1.971	4,22	70.916	3,21
35	Σεπ-03	7.200	1.167	8.367	236.269	2.805	2,98	81.169	2,91	2.473	3,38	73.389	3,22
36	Οκτ-03	7.236	1.218	8.453	244.722	3.648	2,32	84.817	2,89	3.010	2,81	76.399	3,20
37	Νοε-03	7.864	567	8.431	253.153	2.769	3,04	87.586	2,89	2.202	3,83	78.601	3,22
38	Δεκ-03	8.500	567	9.067	262.220	1.623	5,59	89.209	2,94	1.337	6,78	79.938	3,28
39	Ιαν-04	8.205	567	8.772	270.992	1.902	4,61	91.111	2,97	1.521	5,77	81.459	3,33
40	Φεβ-04	7.305	567	7.872	278.864	2.301	3,42	93.412	2,99	1.728	4,56	83.187	3,35
41	Μαρ-04	7.405	573	7.978	286.842	3.301	2,42	96.713	2,97	2.128	3,75	85.315	3,36
42	Απρ-04	8.205	573	8.778	295.620	2.460	3,57	99.173	2,98	1.618	5,43	86.933	3,40
43	Μαϊ-04	6.940	573	7.513	303.133	2.667	2,82	101.840	2,98	1.844	4,07	88.777	3,41
44	Ιουν-04	7.639	573	8.212	311.345	3.086	2,66	104.926	2,97	2.362	3,48	91.139	3,42
45	Ιουλ-04	8.140	573	8.713	320.058	3.147	2,77	108.073	2,96	2.446	3,56	93.585	3,42
46	Αυγ-04	7.930	573	8.503	328.561	2.325	3,66	110.398	2,98	1.781	4,77	95.366	3,45
47	Σεπ-04	7.180	573	7.753	336.314	2.975	2,61	113.073	2,97	2.412	3,21	97.738	3,44
48	Οκτ-04	7.080	573	7.653	343.967	2.199	3,48	115.572	2,98	1.908	4,01	99.686	3,45
49													
50	ΠΡΟΒΛΕΨΗ												
51	Νοε-04	7.485	573	8.058	352.025	2.733	2,95	118.305	2,98	2.125	3,79	101.811	3,46
52	Δεκ-04	7.485	573	8.058	360.083	2.733	2,95	121.038	2,97	2.125	3,79	103.936	3,46
53	Ιαν-05	7.485	573	8.058	368.141	2.733	2,95	123.771	2,97	2.125	3,79	106.061	3,47
54	Φεβ-05	7.485	573	8.058	376.199	2.733	2,95	126.504	2,97	2.125	3,79	108.186	3,48
55	Μαρ-05	7.485	573	8.058	384.257	2.733	2,95	129.237	2,97	2.125	3,79	110.311	3,48
56	Απρ-05	7.485	573	8.058	392.315	2.733	2,95	131.970	2,97	2.125	3,79	112.436	3,49
57	Μαϊ-05	7.485	573	8.058	400.373	2.733	2,95	134.703	2,97	2.125	3,79	114.561	3,49
58	Ιουν-05	7.485	573	8.058	408.431	2.733	2,95	137.436	2,97	2.125	3,79	116.686	3,50
59	Ιουλ-05	7.485	573	8.058	416.489	2.733	2,95	140.169	2,97	2.125	3,79	118.811	3,51
60	Αυγ-05	7.485	573	8.058	424.547	2.733	2,95	142.902	2,97	2.125	3,79	120.936	3,51
61	Σεπ-05	7.485	573	8.058	432.605	2.733	2,95	145.635	2,97	2.125	3,79	123.061	3,52
62	Οκτ-05	7.485	573	8.058	440.663	2.733	2,95	148.368	2,97	2.125	3,79	125.186	3,52
63	Νοε-05	7.485	573	8.058	448.721	2.733	2,95	151.101	2,97	2.125	3,79	127.311	3,52
64	Δεκ-05	7.485	573	8.058	456.779	2.733	2,95	153.834	2,97	2.125	3,79	129.436	3,53
65													

Βάσεις δεδομένων

- **110** βάσεις δεδομένων (27 το 1999)
 - 67 Internet
 - 43 ULTRANET
 - Περιγραφή περιεχομένου και θεματικής κάλυψης
- **100+ online** λεξικά, ερμηνευτικά, βιογραφικά, μουσική κ.α. εγκυκλοπαίδειες

Η εκπαίδευση

- Προσωπικού
 - Ανάγκες π.χ. MS office (Outlook, Excel, Word, PP, Project, Access, Frontpage)
 - Εσωτερικά σεμινάρια 60
 - Εξωτερικά σεμινάρια- συνέδρια >100 συμμετοχές
 - Μεταδεδομένα (Dublin core)

Εκπαίδευση χρηστών

Συγκριτική αποτίμηση (benchmarking) των υπηρεσιών της Βιβλιοθήκης με 6 ακόμη βιβλιοθήκες Πανεπιστημίων της Κοινοπολιτείας ACU: Association of Commonwealth Universities. Εκπαίδευση χρηστών

Οργάνωση ύλης

- ΣΕΜΒΙΒ1 (κατάλογος, αναζήτηση, ταξιθέτηση)
- ΣΕΜΒΙΒ2 (ψηφιακή βιβλιοθήκη, βάσεις δεδομένων, περιοδικά)
- ΣΕΜΒΙΒ3 (στοχευμένες βάσεις δεδομένων)

Εκπαίδευση χρηστών

2003: Σεμινάρια **16**, συμμετοχές **362**

2004: Σεμινάρια **18**, συμμετοχές **469**

Παροχή πληροφοριακής παιδείας

Στόχος παρακολούθηση 3 σεμιναρίων της 1,5 ώρας από
4.000 φοιτητές = 12.000 συμμετοχές

Σε ομάδες των 10 = 1.200 σεμινάρια σε 3 χρόνια.

400 σεμινάρια το χρόνο = 40 βδομάδες

4000 συμμετοχές το χρόνο)

10 σεμινάρια τη βδομάδα από 2 εκπαιδευτές

30 εκπαιδευτικές ώρες / εβδομάδα

Σύνταξη οδηγών χρήσης σε ιστοσελίδες και έντυπα

Βιβλιοθήκες Ταξίδι στο χρόνο

Πρώτες Βιβλιοθήκες ;

Αίγυπτος- Μεσοποταμία- Ιερατεία

(κλειστές βιβλιοθήκες)

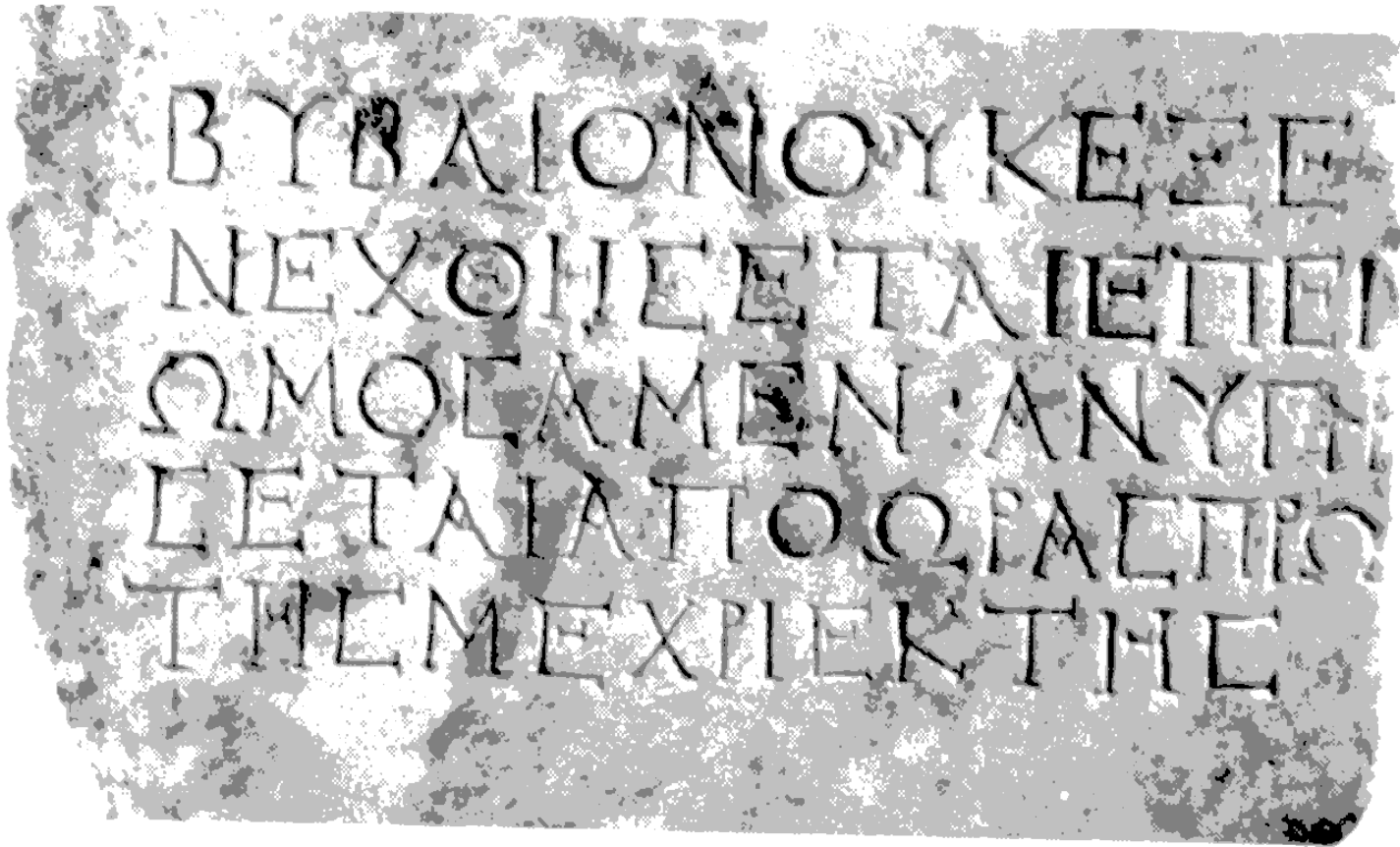
Βιβλιοθήκη Αλεξάνδρειας 700.000 τόμους

Βιβλιοθήκη Περγάμου 350.000 τόμοι

Βιβλιοθήκη Πανταίνου

(«ΒΥΒΛΙΟΝ ΟΥΚ ΕΞΕΝΕΧΘΗΣΕΤΑΙ»)

Βιβλιοθήκη Πανταίνου (Αθήνα, 100 π.Χ.)

- Μη δανειστική (άρα άλλες δανειστικές)
- Ωράριο λειτουργίας
- Ανοιχτές βιβλιοθήκες

Βιβλιοθήκες Ταξίδι στο χρόνο

Πρώτες Βιβλιοθήκες ;

Βιβλιοθήκη Αλεξάνδρειας 700.000 τόμους

Βιβλιοθήκη Περγάμου 350.000 τόμοι

Βιβλιοθήκη Πανταίνου

(«ΒΥΒΛΙΟΝ ΟΥΚ ΕΞΕΝΕΧΘΗΣΕΤΑΙ»)

Βιβλιοθήκες Βυζάντιο

Βιβλιοθήκες μεσαίωνα

Αναδρομή

Ρόλος Βιβλιοθηκών

(Αρχαιότητα-Μεσαίωνα μοναστηριακές βιβλιοθήκες)

- Συγκέντρωση χειρογράφων βιβλίων
- Αναπαραγωγή χειρογράφων βιβλίων
- Οργάνωση υλικού

Κώδικες (κατάλογοι συλλογών ανά τίτλο ή/και συγγραφέα)

Ουμπέρτο Έκο «Το όνομα του Ρόδου»
Λαβύρινθος της γνώσης

Αρχαιότητα-Μεσαίωνας

Διαθέσιμη Τεχνολογία:

Χειρόγραφο αντιγραφή

Διάσταση Χρόνος:

Χρόνος αναπαραγωγής XX μήνες για ένα αντίγραφο

Διάσταση Χώρος:

Φυσική παρουσία, μετακίνηση χρήστη

Διάθεση-Πρόσβαση:

Επιλεκτική έως Άκρως επιλεκτική

Μέσο: Αριστουργήματα

In natiuitate domini ad mis-
sam maiorem. Introitus:.

Pler natus est
nobis et filius
datus est no-
bis: cuius im-
perium super
humerum eius: et vocabit
nomen eius magni consilij
angelus. **ps.** **C**antate dño
canticum nouum: quia mi-
rabilia fecit. **v.** **G**loria patri
et filio et spiritui sancto. Si-
cut erat in principio: et nūc
et semper: et in secula seculo.

Αναγέννηση

Διαθέσιμη **τεχνολογία**: Τυπογραφία

Γουτεμβέργιος,

Διάσταση **χρόνος**:

Χρόνος αναπαραγωγή βιβλίο: 3-4 μήνες για
αναπαραγωγή **εκατοντάδων αντιγράφων**
(μείωση κόστους αναπαραγωγής)

Διάσταση **Χώρος**:

Φυσική παρουσία, μετακίνηση χρήστη (ή και
βιβλίου)

Διάθεση-Πρόσβαση: ευρεία, **μαζική**

1665 – 1965

300 χρόνια ομοιόμορφης, αδιατάρακτης συνέχειας

1665

*Philosophical Transactions of the Royal
Society of London*

το πρώτο επιστημονικό περιοδικό από τον
Henry Oldenburg

Μαζική διάδοση γνώσης αλλά και κατοχύρωση
Πνευματικής Ιδιοκτησίας

300 χρόνια ομοιόμορφης, αδιατάρακτης συνέχειας

1665 – 1965

Βιβλιοθήκες, μέγιστο επίπεδο τεχνολογίας =
γραφομηχανές,

Συγκέντρωση έντυπου υλικού:

- βιβλία, περιοδικά, πρακτικά συνεδρίων, στατιστικές, χάρτες κ.α.

Οργάνωση:

- Υλική διάσταση: Δελτία και κατάλογοι για το περιεχόμενο συλλογών (μεταδεδομένα)
- Άυλη διάσταση: Ταξινομικά συστήματα οργάνωσης υλικού βιβλιοθηκών (LC)

Διάθεση υλικού επιτόπου ή δανεισμός

Μόλις εχτές

1970-1980

- Πρώτες ηλεκτρονικές βάσεις δεδομένων (τι υπάρχει ανεξάρτητα αν περιλαμβάνεται στη συλλογή της βιβλιοθήκης)
- Σε host computers εκτός βιβλιοθήκης, απομακρυσμένη πρόσβαση
- Πρώτοι ηλεκτρονικοί κατάλογοι βιβλιοθηκών με χρήση υπολογιστών (τί υπάρχει στη συλλογή συγκεκριμένης βιβλιοθήκης)

Μόλις εχτές

1980-1990

- Ευρεία διάδοση ηλεκτρονικών καταλόγων βιβλιοθηκών,
- Αναδρομική καταλογογράφηση (από τα δελτία στους υπολογιστές)
- Βάσεις δεδομένων σε CD-ROM εντός Βιβλιοθήκης, (δικτύωση μερικώς απομακρυσμένη πρόσβαση)
- Συλλογικός Κατάλογος Περιοδικών (Ελλάδα 1985-) ένταξη Βιβλιοθήκης του Πανεπιστημίου Κύπρου 1997

Χτες - σήμερα

1990-2002

Υβριδικές βιβλιοθήκες

- ηλεκτρονική διαχείριση
- **Συνύπαρξη** έντυπου και ψηφιακού υλικού
- Περιοδικά έντυπα και ηλεκτρονικά
- Βάσεις δεδομένων
- Διαδίκτυο INTERNET: μέσο και περιεχόμενο αλλά και τρόπος

Έντυπη πληροφορία: Ιδιότητες

1. Αναλλοίωτο, η χρήση δεν συνεπάγεται ανάλωση
2. Πολυχρηστικότητα (ετεροχρονισμένη)
3. Αδιαμεσολάβητη πρόσβαση (max μεσολάβησης = γυαλιά μυωπίας-πρεσβυωπίας)
4. Χωροχρονικοί περιορισμοί
5. Ο χρήστης στη βιβλιοθήκη
6. Μονάδα και Ομαδοποίηση μονάδων Ορισμένα (τεύχος-άρθρα), Το μέσο καθορίζει τα όρια
7. Πεπερασμένο σύνολο– ασυνεχές, σταματάει με την έκδοση-δημοσίευση
8. Ομοιομορφία (όλα τα βιβλία περιοδικά ίδια για όλους τους χρήστες)
9. Κόστος παραγωγής – κόστος αναπαραγωγής

Φηφιακή πληροφορία: Ιδιότητες

1. Αναλλοίωτο
2. Σύγχρονη Πολυχρηστικότητα (ταυτόχρονη χρήση)
3. Διαμεσολαβημένη πρόσβαση (υπολογιστές, δίκτυα, μορφότυπα, λογισμικά κλπ)
4. Χωροχρονική αποδέσμευση (εξ αποστάσεως πρόσβαση, οποτεδήποτε)
5. Η βιβλιοθήκη στο χρήστη
6. Μη πεπερασμένο σύνολο, πληροφοριακή μονάδα=άρθρο αντί τεύχους, συνέχεια και μετά την έκδοση δημοσίευση (σχόλια, τροποποιήσεις, συμμετοχές, αναφορές και **υπερσυνδέσεις** από και προς)
7. Εξατομίκευση και ολοκλήρωση
8. Κόστος παραγωγής – κόστος αναπαραγωγής (ελάχιστο)

Ένα (καλό) παράδειγμα:

Βιβλιοθήκη Πανεπιστημίου Κύπρου

**Άξονες δράσης και λειτουργίας
Πανεπιστημίου Κύπρου**

- Εκπαιδευτικές λειτουργίες**
- Ερευνητικές δραστηριότητες**
- Προσφορά κοινωνικό σύνολο**

Αποστολή της Πανεπιστημιακής Βιβλιοθήκης

*Να εξυπηρετεί τις πληροφοριακές και μαθησιακές
ανάγκες της ακαδημαϊκής κοινότητας*

Σχέδιο ανάπτυξης Βιβλιοθήκης Πανεπιστημίου Κύπρου

Τρεις άξονες που καθορίζουν το σχέδιο:

1. Οι επικρατούσες τάσεις στο χώρο των Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών και το χώρο της επιστημονικής πληροφόρησης
2. Τα δεδομένα και οι προσανατολισμοί του Πανεπιστημίου Κύπρου.
3. Οι συγκεκριμένες συνθήκες στη Βιβλιοθήκη του Πανεπιστημίου

Εκπαιδευτική δραστηριότητα

Εκπαιδευτικές πληροφοριακές ανάγκες.

Τα δεδομένα:

- 1. Μαθησιακό υπόδειγμα (learning model),**
 - διαλέξεις συνοδευόμενες από πολλαπλή βιβλιογραφία
- 2. Εκπαιδευτικό υπόδειγμα**
 - μαθητοκεντρική προσέγγιση (επιλογές μαθημάτων)
- 3. Προετοιμασία για: εξ αποστάσεως, διά βίου εκπαίδευση κλπ**

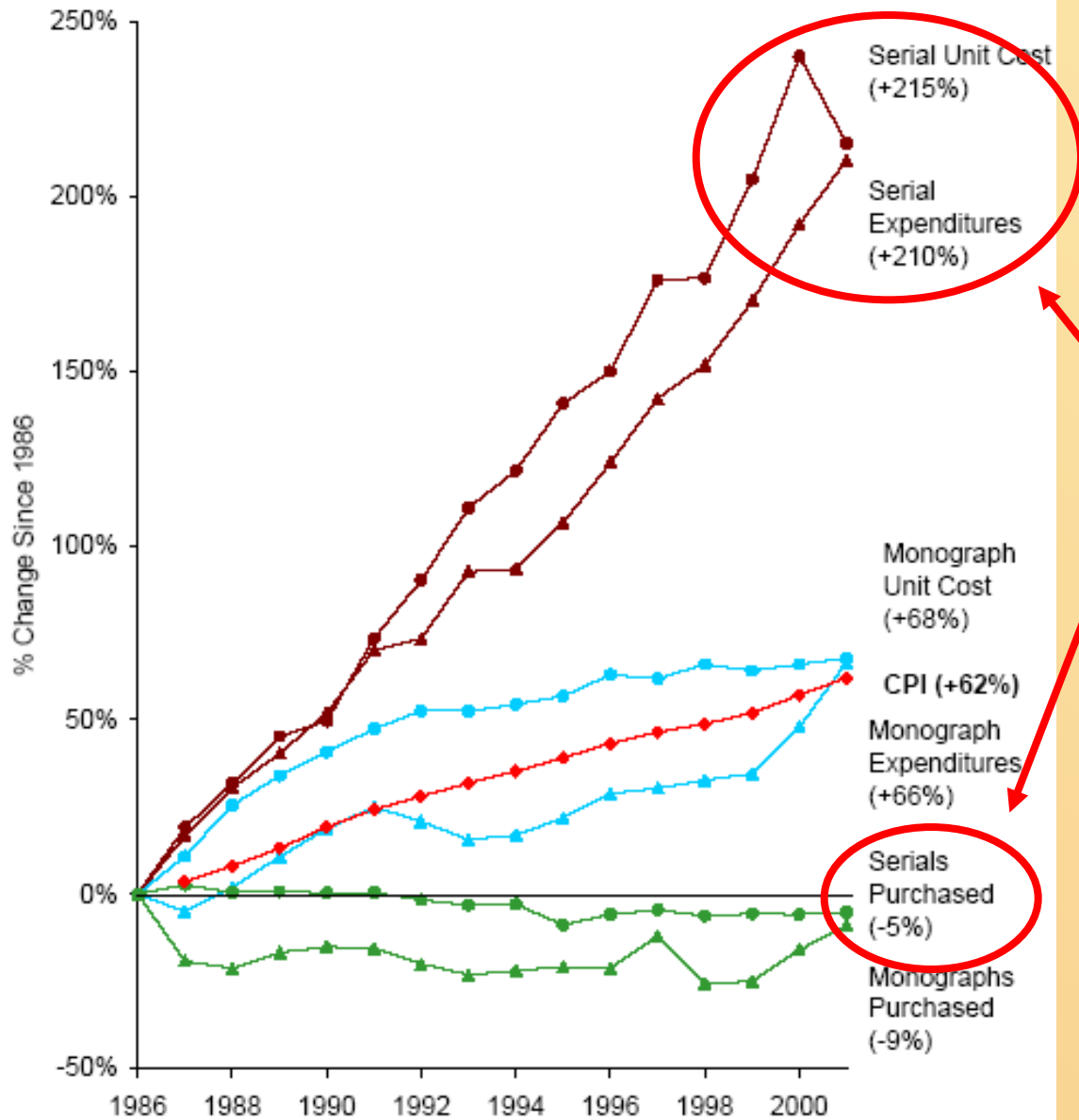
Συνδυασμός 1, 2, (3) ==> εξατομικευμένες εκπαιδευτικές πληροφοριακές ανάγκες χρηστών

Ερευνητική δραστηριότητα

Ερευνητικές πληροφοριακές ανάγκες

- Βιβλιογραφική υποστήριξη ερευνητών (ακαδημαϊκών, υποψ. διδασκτόρων μεταπτυχιακών, συνεργατών)
- ==> βιβλιοθήκη = **ενδιάμεσος επιστημονικής πληροφόρησης** (information intermediary)
- Οργάνωση ερευνητικής παραγωγής διάθεση και προβολή μέσω διαδικτύου (OAI, e-print, κλπ)

Graph 2
Monograph and Serial Costs
in ARL Libraries, 1986-2001

**Κρίση τιμών των
περιοδικών
(Journal prices
crisis)**

Προϋπολογισμός 2003 (σε ΛΚ)

Βιβλία	210.879	19,62%
Πολυμέσα	8.486	0,79%
Βάσεις δεδομένων	155.124	14,43%
Περιοδικά (έντυπα+ηλεκτρονικά)	560.247	52,11%
Παλαιά τεύχη	1.550	0,14%
εφημερίδες	3.738	0,34%
Καταλογογράφηση	112.548	10,47%
Βιβλιοδεσία	15.772	1,47%
Πρόσθετο Προσωπικό	6.734	0,63%
Σύνολο	1.075.083	100,00%

Προϋπολογισμός Περιοδικών 2004

	Τίτλοι	% τίτλων	κόστος	% κόστους	Μέσο κόστος
UCY	1.100	14%	288.000	49%	262
HEAL- Link	6.627	86%	305.000	51%	46
	7.727	100%	500.000	100%	

Συνεργασίας έναντι αυτάρκειας,

Αλληλεξάρτηση βιβλιοθηκών

Επικρατούσες τάσεις

1. Πρόσβαση έναντι πρόσκτησης
(access vs. acquisition)
2. Συνεργασία έναντι αυτάρκειας
(cooperation vs. self-sufficiency)
3. Παροχή Πληροφοριακής παιδείας
(information Literacy)
4. Οργάνωση-διάθεση ενδοπανεπιστημιακής γνώσης

Πρόσβαση έναντι πρόσκτησης

Η «παραδοσιακή» Βιβλιοθήκη από χώρος:
Συγκέντρωσης και διαχείρισης (έντυπων κυρίως) καταγεγραμμένων πληροφοριών και γνώσης

Μετεξελίσσεται σε

«Υβριδική» Βιβλιοθήκη: χώρο εξασφάλισης πρόσβασης σε έντυπο και ψηφιακό υλικό

Συνεργασία έναντι αυτάρκειας

Από το *Αλεξανδρινό υπόδειγμα* της αυτάρκειας

σε χώρο Δράσης ανθρωπο-δικτύου, όπου:

- Εξασφαλίζεται η **πρόσβαση** σε (ψηφιακές) πηγές με τη **συνεργασία** ομολόγων ιδρυμάτων (*κοινοπραξίες βιβλιοθηκών, επιμερισμός κόστους, κοινή πρόσβαση σε ηλεκτρονικές πηγές*)
- Οργανώνεται και διατίθεται η **ενδοπανεπιστημιακά** παραγόμενη γνώση και πληροφορία καθώς και του **περιβάλλοντος** χώρου (συνεργασία εντός και εκτός)

Παροχή Πληροφοριακής παιδείας

Μετεξελιίσσεται σε χώρο δράσης ανθρωποδικτύου, όπου:

- Παρέχεται πληροφοριακή παιδεία (information literacy).
- Οι χρήστες δεν αποκτούν «απλά» την πληροφορία που χρειάζονται, αλλά κυρίως μαθαίνουν πως να αναπτύσσουν αυτάρκεια των πληροφοριακών δεξιοτήτων τους.
- Πληροφοριακή παιδεία: Προαπαιτούμενο για πρόσβαση στην ψηφιακή πληροφορία
- Προετοιμάζονται για την **Κοινωνία της Πληροφορίας**.

Εισαγωγή στο τοπίο

Βιβλιοθήκη του Πανεπιστημίου Κύπρου η μεγαλύτερη στην Κύπρο

- Είδος και όγκος υλικού (έντυπου και ψηφιακού),
- Προσβάσεις σε ηλεκτρονικές πηγές,
- Προσωπικό
- Τεχνογνωσία,
- Συνεργασίες και δυνατότητες

εκ των πραγμάτων υπεύθυνη για ανάληψη πρωτοβουλιών υποστήριξης υπολοίπων

Άνοιγμα ή προετοιμασία ενόψει της Κοινωνίας των Πληροφοριών

- Από τη Βιβλιοθήκη «άβατον» στο άνοιγμα σε εξωτερικούς χρήστες
- Πρόοδος σε σύγκριση με το παρελθόν
- Δεν αρκεί για τη «δικτυωμένη και ψηφιακή» εποχή της «Κοινωνίας των Πληροφοριών»
- Δυνατότητες, ευθύνες και ρόλοι της Ακαδημαϊκής Βιβλιοθήκης διαφορετικοί.
- Σύγκριση με το «μέλλον»

Κοινωνική προσφορά Προγράμματα

Έργο Δημιουργία Ψηφιακής Βιβλιοθήκης με τα Αρχεία Προφορικής Ιστορίας του Κέντρου Επιστημονικών Ερευνών

- Προϋπολογισμός 35.000 ΛΚ,
- Διάρκεια < 6 μήνες
- Ολοκληρώθηκε 6 Δεκεμβρίου 2003
- Περιελάμβανε
 - καταλογογράφηση και ψηφιοποίηση 7.000 ωρών ηχογραφημένων συνεντεύξεων και 3.000 φωτογραφιών.,
- Εξοπλισμός παραμένει στη Βιβλιοθήκη του Πανεπιστημίου Κύπρου, αξιοποίηση για συνεργασία με Σχολή τυφλών ψηφιοποίηση ακουστικών βιβλίων

Κοινωνική προσφορά

Συμβολή στην ανάπτυξη των Κυπριακών βιβλιοθηκών

- 39 Κυπριακές Βιβλιοθήκες – Συνάντηση εργασίας (Φεβρ. 2004)
- Ιστοσελίδες Κυπριακών Βιβλιοθηκών
- OPACs Κυπριακών βιβλιοθηκών (6)
- Εκπαίδευση βιβλιοθηκονόμων σε ABEKT και MARC

Δημιουργία ανοιχτών καταλόγων δημόσιας πρόσβασης (OPACs) των ΚΒ

6 κατάλογοι Κυπριακές στο INTERNET →

- Κυπριακή Βιβλιοθήκη
- Σεβέρειος Βιβλιοθήκη
- Ελπινίκειος Βιβλιοθήκη
- Δημοτική Βιβλιοθήκη Στροβόλου
- Δημοτική Βιβλιοθήκη Λακατάμιας
- Βιβλιοθήκη Ανωτάτου Δικαστηρίου
- Παγκύπρια Οργάνωση Τυφλών

Δημιουργία των πρώτων νησίδων ψηφιακών βιβλιοθηκών

Κέντρο Επιστημονικών Ερευνών/ΥΠΠΟ

Ψηφιοποίηση Αρχείου Προφορικής Ιστορίας

1. Αρχείο Προφορικής Παράδοσης –
2. Λαογραφικό αρχείο
3. Αρχείο Παλαιών Πολεμιστών

Πρόγραμμα Ψηφιοποίηση ολοκληρώθηκε στις 6 Δεκεμβρίου 2003 (Διάρκεια ρεκόρ 5,5 μήνες)

- 7.500+ ώρες καταγεγραμμένων αφηγήσεων πρόσφυγες από κατεχόμενα
- 3000 τεκμήρια, Φωτογραφικό υλικό
- Καταλογογράφηση υλικού
- Οργάνωση Ψηφιακής Βιβλιοθήκης ΚΕΕ

Βιβλιοθήκη Πανεπιστημίου Κύπρου
Κατάλογοι Ανοιχτής Πρόσβασης
Κυπριακών Βιβλιοθηκών

ABEKT Z39.50-1995 Web Gate

Επιλέξτε Βάση Δεδομένων για Αναζήτηση

- Κυπριακή Βιβλιοθήκη
- Ελπινίκειος Βιβλιοθήκη
- Σεβέρειος Βιβλιοθήκη
- Δημοτική Βιβλιοθήκη Στροβόλου
- Δημοτική Βιβλιοθήκη Λακατάμιας
- Κέντρο Επιστημονικών Ερευνών

Σύνδεση με τη Βάση Δεδομένων

 [Αρχική Σελίδα](#)

[Πληροφορίες για τη Βάση Δεδομένων](#)

[MARC Εμφάνιση](#) ✓

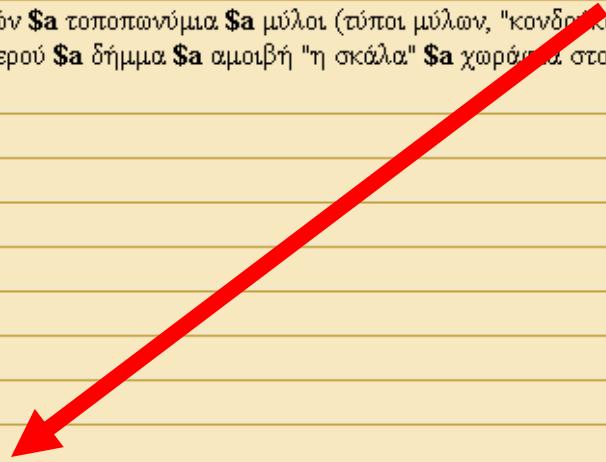
[Συνοπτική Εμφάνιση](#)

[Πλήρης Εμφάνιση](#)

Εγγραφή 8

Ετικέτα Εγγραφής: 01433nim 2200241 450

001	--	000008
005	--	20021010172720.0
100	__	\$a 20021009d y0grey50 ga
101	0_	\$a gre
102	__	\$a CY
200	1_	\$a Λαογραφικό Τεμπριάς \$b ήχος \$h 14 \$f πληροφορητής Χρίστος Παπανικόλα \$g ερευνητής Καλλιόπη Πρωτοπαπά
300	__	\$a Η συνέντευξη πάρθηκε στο χωριό Τεμπριά (Λευκωσία) στις 17/06/1998.
327	0_	\$a αρχαίοι τάφοι \$a διαφορές μεταξύ των αριστερών \$a τοποπωνύμια \$a μύλοι (τύποι μύλων, "κονδολικά") \$a μύλοι, τρόποι λειτουργίας \$a χάραγμα πέτρας \$a εξασφάλιση νερού \$a δήμμα \$a αμοιβή "η σκάλα" \$a χωράκια στον Κουτραφά \$a συνθήκες ζωής \$a ασθένειες \$a μεγάλομα χοίρου
606	__	\$a Λαογραφία
607	__	\$a Τεμπριά (Λευκωσία) \$x Λαογραφία
686	__	\$a Λ. Τεμπ. 14
700	_1	\$4 460 \$a Παπανικόλα \$b Χρίστος
701	_1	\$4 470 \$a Πρωτοπαπά \$b Καλλιόπη
801	_0	\$a CY \$b Polyppaid \$c 20021009 \$g AACR2
801	_1	\$a CY \$b Polyppaid \$c 20021009
801	_0	\$a CY \$b UCYLIB \$c 09102002 \$g AAACR2
856	4_	\$u http://194.42.4.240/opac/wma/k1.1.wma
911	__	\$a 5358 \$b ΑΠΠ \$e 20021009 \$n Λ. ΤΕΜΠ. 14 \$p 0 \$q 0 \$r 0

[MARC Εμφάνιση](#) ✓

[Συνοπτική Εμφάνιση](#)

[Πλήρης Εμφάνιση](#)

Εγκατάσταση και λειτουργία αυτοματισμών

- Λειτουργία συσκευής Αυτόματου Δανεισμού βιβλίων και οπτικού υλικού (Δανεισμός και Σάββατα)
- Ασύρματη επικοινωνία εγκατάσταση (ΚΗΥ)
- Χρήση - διάθεση καρτών ασύρματης σύνδεσης Internet
- Έκδοση φοιτητικών ταυτοτήτων
 - 2002 περ 1.250 ταυτότητες
 - 2003 περ 1.400 ταυτότητες
 - 2004 περ 2.035 ταυτότητες
- Κερματοδέκτες Κεντρική (2002) και περιοδικά 2003)
- Κάρτες επαναφοράς ρυθμίσεων κοινόχρηστων υπολογιστών

86 Ελληνικά λογοτεχνικά περιοδικά του 19ου & 20ού αι. (Ε.Λ.Ι.Α.)

The screenshot shows a Microsoft Internet Explorer browser window. The title bar reads "ΒΠΚ : η διάπλασις των παιδων - Microsoft Internet Explorer". The address bar shows the URL "http://platonas.lib.ucy.ac.cy/~edoc/elia/diaplasis_ton_paidonA". The main content area displays a list of journals under three headings:

- Έτος Η' (Τόμος Θ' - Ι' 1886)**
 - [Τεύχος 1 \(Ιανουάριος 1886\)](#)
 - [Τεύχος 2 \(Φεβρουάριος 1886\)](#)
 - [Τεύχος 3 \(Μάρτιος 1886\)](#)
 - [Τεύχος 4 \(Απρίλιος 1886\)](#)
 - [Τεύχος 5 \(Μάιος 1886\)](#)
 - [Τεύχος 6 \(Ιούνιος 1886\)](#)
 - [Τεύχος 7 \(Ιούλιος 1886\)](#)
 - [Τεύχος 8 \(Αύγουστος 1886\)](#)
 - [Τεύχος 9 \(Σεπτέμβριος 1886\)](#)
 - [Τεύχος 10 \(Οκτώβριος 1886\)](#)
 - [Τεύχος 11 \(Νοέμβριος 1886\)](#)
 - [Τεύχος 12 \(Δεκέμβριος 1886\)](#)
- ▲ Κορυφή σελίδας**
- Έτος Θ' (Τόμος ΙΑ' - ΙΒ' 1887)**
 - [Τεύχος 1 \(Ιανουάριος 1887\)](#)
 - [Τεύχος 2 \(Φεβρουάριος 1887\)](#)
 - [Τεύχος 3 \(Μάρτιος 1887\)](#)
 - [Τεύχος 4 \(Απρίλιος 1887\)](#)
 - [Τεύχος 5 \(Μάιος 1887\)](#)
 - [Τεύχος 6 \(Ιούνιος 1887\)](#)
 - [Τεύχος 7 \(Ιούλιος 1887\)](#)
 - [Τεύχος 8 \(Αύγουστος 1887\)](#)
 - [Τεύχος 9 \(Σεπτέμβριος 1887\)](#)
 - [Τεύχος 10 \(Οκτώβριος 1887\)](#)
 - [Τεύχος 11 \(Νοέμβριος 1887\)](#)
 - [Τεύχος 12 \(Δεκέμβριος 1887\)](#)
- ▲ Κορυφή σελίδας**
- Έτος Ι' (Τόμος ΙΓ' - ΙΔ' 1888)**
 - [Τεύχος 1 \(Ιανουάριος 1888\)](#)

The taskbar at the bottom shows the Start button, several application icons, and the system tray with the time "4:28 μμ".

Προγράμματα

Μελέτη

για το **Ραδιοφωνικό Ίδρυμα Κύπρου**

«Οργάνωση, Συντήρηση και Ψηφιοποίηση Ραδιοτηλεοπτικών Αρχείων ΡΙΚ»

- Έγκριση από ΔΣ ΡΙΚ (Σεπτέμβρης 2004)
- **Παρουσίαση** της Μελέτης στο **συνέδριο FIAT – CAPMED** (Παρίσι Οκτ 2004)
- Πρόταση για **χρηματοδότηση** της **μετάφρασης** της Μελέτης και ανάρτηση στις ιστοσελίδες του προγράμματος !

Υπηρεσίες για τυφλούς χρήστες

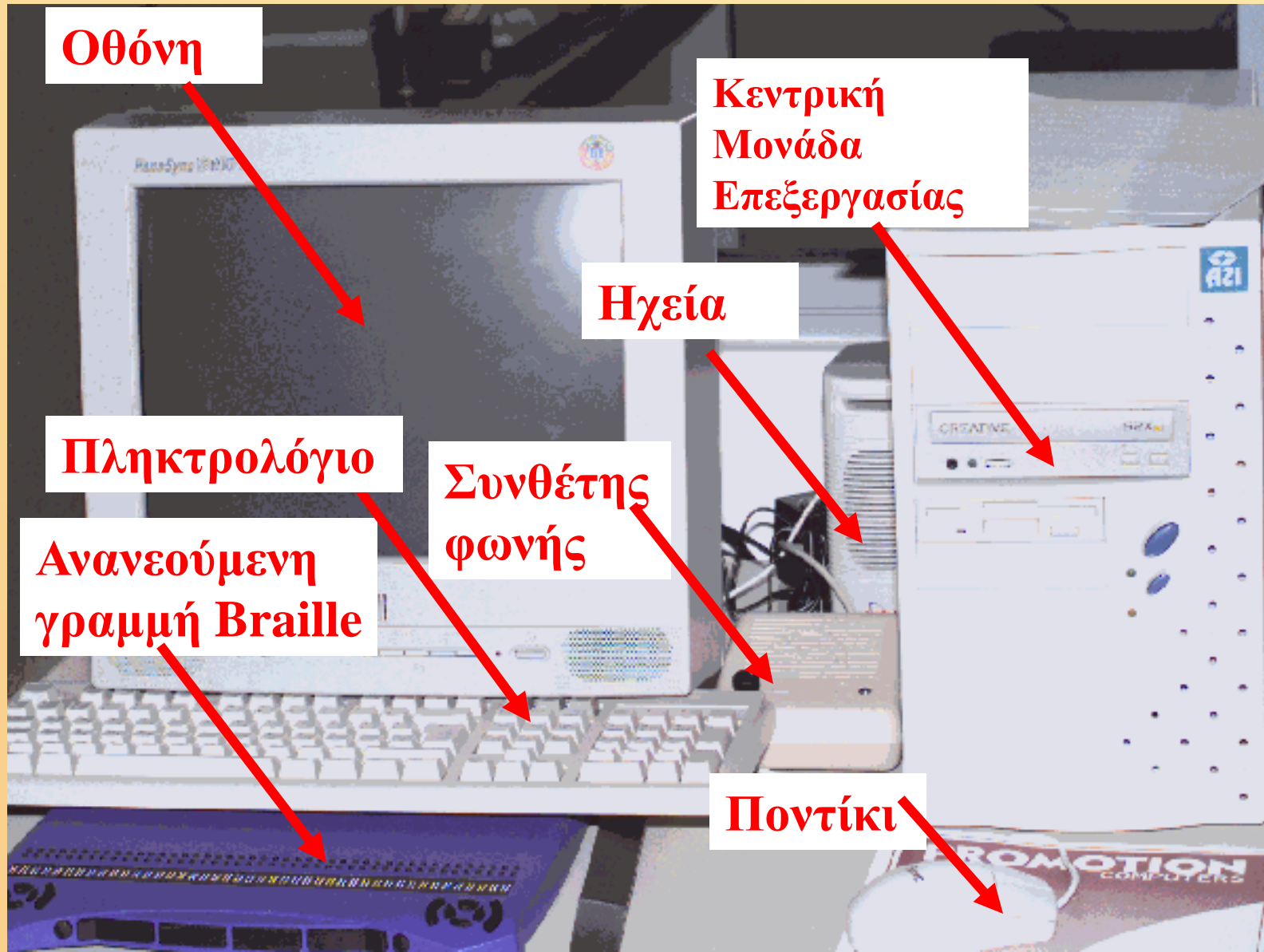
- Συνέχιση του Ευρωπαϊκού έργου ACCELERATE
 - Εγκατάσταση 2 προσαρμοσμένων σταθμών εργασίας για τυφλούς και άτομα με προβλήματα όρασης
 - Αγορά φορητού κλειστού κυκλώματος τηλεόρασης (CTVC) για τις αίθουσες μαθημάτων

4 Άτομα με προβλήματα Όρασης (ΑΠΟ)

- Μετατροπή υλικού σε εναλλακτικές μορφές
- Ηχογραφημένα βιβλία 4 (4 το 2002)
- Ηλεκτρονική μετατροπή 4 (2 το 2002) ==> speech synthesiser
- Μεγαλογράμματα 8 (6 το 2002)

Ο σταθμός εργασίας για ΑΠΟ.

Κεντρική Βιβλιοθήκη Πανεπιστημίου

Ο σταθμός εργασίας για ΑΠΟ.

Ανανεούμενη πινακίδα (γραμμή) Braille

Ο σταθμός εργασίας για ΑΠΟ.

Με τον προσαρμοσμένο σταθμό εργασίας τυφλοί μπορούν όπως κάθε άλλος χρήστης της Βιβλιοθήκης:

- Πρόσβαση στο ηλεκτρονικό τους ταχυδρομείο
- Πρόσβαση στην ψηφιακή Βιβλιοθήκη του Πανεπιστημίου Κύπρου.

Προσαρμογή στις αλλαγές

- Από το τεκμήριο στην πληροφορία
- Από την καταγραφή στη διασύνδεση
- Στόχος Ανάδυση – αξιοποίηση ιδιοτήτων ψηφιακής πληροφορίας
- Από την απομονωμένη βιβλιοθήκη στην κοινοπραξία βιβλιοθηκών

Ρόλος βιβλιοθηκών

- Από παράδοση σε νεωτεριστικότητα
- Από πελάτες σε προμηθευτές
- Από μεσολαβητές σε εκπαιδευτές
- Από αυτάρκεια σε συνεργασία
- Από σταθερότητα σε ευελιξία

Από βιβλιοθηκονόμοι σε επιστήμονες πληροφόρησης

- Τεχνική κατάρτιση
- Διαχειριστές γνώσης
- Διαχειριστές ανθρώπινων, υλικών και πληροφοριακών πόρων
- Διαπραγματευτές,
- Εκπαιδευτές